

**İktisadî buhran vergisi kanununun 6 ncı maddesile muvazene vergisi kanununun
3 ncü maddesinin 2 nci fıkrası hakkında**

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 6/V/1935 - Sayı : 2995)

**No.
868**

Aşağıda yazılı bütçe encümeni mazbatası Umumî heyetin 2 - V - 1935 tarihli inikadında kabul olunmuştur (Cild 2 - Sayfa 6 ve Cild 3 - Sayfa 3 : 5).

2 mayıs 1935

1890 sayılı iktisadî buhran vergisi kanununun 6 ncı maddesile muvazene vergisi kanununun 3 ncü maddesinin 2 ncı fıkrasının tefsirine dair olup Yüksek Meclise sunulan 21 - X - 1933 tarih ve 6/3015 sayılı Başvekâlet tezkeresi İktisad ve Maliye encümenlerinin mazbataları ile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Maliye vekâleti müsteşarı Faik Baysal bulunduğu halde okundu ve konuşuldu:

Tefsiri istenilen maddeler hakkında İktisad ve Maliye encümenleri mazbatalarında dermeyan olunan mütalealara encümenimizce de iştirak edilmiştir. Umumî heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Kabul edilen yukarıdaki Bütçe encümeni mazbatasında adları geçen İktisad ve Maliye encümenleri mazbataları aşağıya yazılmıştır:

İktisad encümeni mazbatası

1890 sayılı iktisadî buhran vergisi kanununun 6 ncı maddesile muvazene vergisi kanununun (3) ncü maddesinin (2) ncı fıkrasının tefsiri için Maliye bakanlığınca hazırlanıp Başvekâletten Kamutaya sunulan tefsir tezkeresi encümenimize havale edilmekle varidat umum müdürü hazır bulunduğu halde okundu ve görüşüldü.

Tefsiri istenen iktisadî buhran vergisi kanununun (6) ncı maddesile muvazene vergisi kanununun (3) ncü maddesinin (2) ncı fıkrasının hükümleri; mülhak ve hususî bütçelerden ve belediye bütçelerinden tediye olunan istihkaklara aid verginin kesilmesine ve muayyen müddet içinde malsandıklarına yatırılmasına ve müddeti içinde yatırılmayan bu vergilerden dolayı muhasebeci ile ita âmirinin bu vergiyi % 10 fazlasile ve müştereken ödemeye mecbur olduklarına dairdir.

Tefsirin mucib sebebi olarak ileri sürülen mütaleaya nazaran: tatbikatta ita âmirlerinin bordrolarda Maliyeye aid verginin kesilib kesilmediğini kontrol edebilecekleri, hususî idarelerin kasa işleriyle alâkadar olmayacakları, binaenaleyh vergisi kesilmiş bir bordronun itasına emir veren bir idare âmirinin kesilen vergiyi yatırıp yatırmamak işile alâkalandırılmasının belki vazır kanunca da kanunun ilk tanzimi sırasında düşünülmediği hatıra geldiği söylenmektedir. Her iki kanunun tefsiri istenen madde fıkralarını tetkik eden encümenimiz hükümlerin yazılış ve anlayışında katıyen tefsire tahammülü olmadıklarını görmüştür.

Ancak ita âmirlerinin tediye bordrosu üzerinde Maliyeye aid verginin kesildiğini gördükten sonra bu verginin malsandığına yatırılmasından mesul olmasını da encümenimiz esas itibarile adalete

uyğun bulmamış ise de maddenin bu günkü açık şekline nazaran meselenin ancak tadil yolu ile halledilebileceği anlaşıldığından bu maksada göre Hükümetin yeni bir kanun lâyihası hazırlaması muvafık olacağı neticesine varmıştır.

Havalesi mucibince Maliye ve Bütçe encümenlerine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye encümeni mazbatası

1890 sayılı iktisadî buhran vergisi kanununun 6 ncı maddesile muvazene vergisi kanununun 3 ncü ümaddesinin 2 ncı fıkrasının tefsirini isteyen Başvekâlet tezkeresi İktisad encümenince müzakereden sonra encümenimize havale edilmekle varidat umum müdürü bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

İktisadî buhran vergisile muvazene vergisi kanunu tedvin edilirken hususî idarelerle belediyelerin ve mülhak bütçeli idarelerin cibayet ettikleri Devlet vergilerini muayyen mühletlerde Hazineye vermeleri lüzumu düşünülmüştür. Seyrisefain idaresile Devlet demiryolları idaresinin nakliyat vergisini, kanunda bir kayid olmadığından istifade ederek uzun yıllar Hazineye ödemedikleri görülmüş ve bunlardan seyrisefain için ayrıca bir mahsub kanunu da çıkarılmıştır. Buhran ve muvazene vergilerinde buna mahal kalmaması için sarih ve etraflı hükümler konmuş, gerek muhasibler ve gerek âmiri italar bu vergilerin gerek cibayetinden ve gerek Hazineye tediyesinden müştereken mesul tutulmuştur. Bunlardan hususî idarelerle belediyelerde nakit vaziyetinde âmiri italar müessir olduğundan yalnız muhasebecilerin mesuliyeti maksadı temin edemez. Bu müesseselerde muhasiblerin tayin ve azil salâhiyeti âmiri italara aid olduğu da düşünülmüştü. Âmiri itaların mesuliyetini kısmen bertaraf edecek şekilde istenilen tefsire encümenimiz bu hükümlerin tedvini sebepleri noktasından imkân görmediği gibi meddelerin ifadelerindeki itlak sebeble de mesuliyetin bir taraftan kaldırılmasını mümkün bulmamıştır.

Binaenaleyh maddelerin sarahatine göre âmiri italar vergilerin gerek tahakkuk ve cibayetinde ve gerek Hazineye tesliminde muhasible birlikte mesuldürler. Bu mütaleamıza İktisad encümenince de iştirak edildiği görülmüştür.

Yüksek Reisliğe sunulur.

Vasıtasız vergilere munzam kesirlerin tevhid ve nisbetlerinin tadiline dair olan 1454 sayılı kanunun 6 ncı maddesi hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 6/V/1935 - Sayı : 2995)

No.
869

Aşağıda yazılı Maliye encümeni mazbatası Umumî heyetin 2 - V - 1935 tarihli inikadında kabul olunmuştur (Cild 2 - Sayıfa 6, 140 ve Cild 3 - Sayıfa 5 : 6).

2 mayıs 1935